

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ,
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ**

ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΣΤΟΥΣ ΠΙΝΑΚΕΣ ΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ 2019

Εξεταζόμενο αντικείμενο: ΤΕΧΝΗ

ΛΥΣΕΙΣ Εξεταστικού Δοκιμίου

Να απαντηθούν ΟΛΑ τα Θέματα.

Σύνολο Μονάδων 100

ΜΕΡΟΣ Α

Ερώτηση 1 (Μονάδες 2)

Οι ορθές απαντήσεις είναι: το **σχήμα**, η **μορφή**, η **επανάληψη**, η **εστίαση**
(0,50 η κάθε ορθή απάντηση)

Ερώτηση 2 (Μονάδες 3)

Διαφορετικές αποχρώσεις: **ε στ**

Διαφορετικοί τόνοι: **α γ**

Αντίθετα χρώματα: **β δ**

(ανά 1 μονάδα για κάθε ορθό ζεύγος)

Ερώτηση 3 (Μονάδες 4)

Δύο απαντήσεις θεωρούνται ορθές :

α) **Δεν τους βάζει** να ακούσουν μουσική από τον υπολογιστή

(2 μονάδες)

επειδή η ίδια μουσική για όλους **θα τους αποπροσανατολίζει** από τη συγκεκριμένη ατομική τους δημιουργία, αντί να τους βοηθά. (2 μονάδες)

ή

β) Ο εκπαιδευτικός ενδεχομένως **τους επιτρέπει να ακούσουν ατομικά** τη μουσική (μέσω του κινητού τηλεφώνου τους, με προσωπική του ευθύνη καθώς η χρήση του στην τάξη δεν επιτρέπεται), επειδή η ακρόαση της μουσικής που επέλεξαν αποτελεί μέρος της δημιουργικής διαδικασίας που ακολουθούν. (Εφόσον τεκμηριωθεί, κατ' αυτό τον τρόπο, η απάντηση, 2 + 2 μονάδες)

Ερώτηση 4 (Μονάδες 5)

Το έργο που δεν εξυπηρετεί τους στόχους του μαθήματος είναι το Γ
(2 μονάδες)

Ο καλλιτέχνης στο έργο αυτό **δεν πειραματίζεται με υλικά** και τεχνικές, αλλά χρησιμοποιεί μόνο κολλάζ / φωτοκολλάζ / φωτομοντάζ, τοποθετώντας εικόνες καταναλωτικών αγαθών και ανθρώπινων φιγούρων, παρμένες από διαφημίσεις περιοδικών, ώστε να δημιουργήσει τη νέα εικόνα.

(3 μονάδες)

Ερώτηση 5 (Μονάδες 4)

Απάντηση: Οι ενέργειες της εκπαιδευτικού είναι ΟΡΘΕΣ (1 μονάδα)

Τεκμηρίωση της απάντησης: Είναι ορθές, επειδή σύμφωνα με τις δραστηριότητες που σχεδιάζει και εφαρμόζει :

- α)** εστιάζει σε κατάλληλες πηγές ή κατάλληλους **καλλιτέχνες** (των οποίων τα έργα είναι εφήμερα ή, για τους οποίους το μήνυμα του έργου είναι πιο σημαντικό από τη μορφή).
- β)** **εισάγει το θέμα** το οποίο αφορά σε ζήτημα που είναι κοντά στα ενδιαφέροντα των μαθητών – την τέχνη ως κάτι πιο προσωπικό.
- γ)** **εισάγει το θέμα** μέσα από τη δημιουργία των δικών τους, ιδιωτικών κουτιών και των δικών τους μυστικών.
- δ)** δίνει έμφαση μέσα από τις εικαστικές δραστηριότητες στη **διαδικασία και στο μήνυμα του έργου** ή, δίνει έμφαση στην **εφήμερη τέχνη**.

Ο/η εξεταζόμενος/νη θα πρέπει να αναφερθεί σε **δύο** από τις ως άνω ενέργειες της εκπαιδευτικού, τεκμηριώνοντας την απάντηση.

(1,5 + 1,5 μονάδες)

Ερώτηση 6 (Μονάδες 8)

Δείκτες Επιτυχίας		Ιδέες για Δραστηριότητες
A	Να ερευνούν και να συλλέγουν υλικό σε σχέση με το θέμα.	Αρ.: 2 4
B	Να πειραματίζονται και να εφαρμόζουν μορφολογικά / δομικά στοιχεία στο πλαίσιο της εικαστικής διαδικασίας.	Αρ.: 4 5
Γ	Να ερμηνεύουν έργα τέχνης ως προς τη μορφή / δομή, το περιεχόμενο, το νόημα και σε συνάρτηση με τα γνωρίσματα / χαρακτηριστικά της τέχνης, την εποχή κατά την οποία δημιουργήθηκαν.	Αρ.: 1
Δ	Να διερευνούν τρόπους σχεδίασης, καθώς και χρήσης των τεχνολογικών μέσων.	Αρ.: 3
Ε	Να διερευνούν ποικίλους τρόπους αξιοποίησης των πηγών τους για παραγωγή ιδεών.	Αρ.: 2 4
ΣΤ	Να διερευνούν εικαστικά το πλαίσιο και τις σημασίες των πηγών τους, να αλληλεπιδρούν με τις πηγές και να διατυπώνουν πολλαπλές λύσεις για την απόδοση του θέματος.	Αρ.: 2 4 5
Ζ	Να προβληματίζονται για τη λειτουργία της εικαστικής τους δημιουργίας.	Αρ.: 6

(Κάθε ορθό σημείο παίρνει 0,66 της μονάδας)

Ερώτηση 7 (Μονάδες 10)

Ο/Η εξεταζόμενος/νη πρέπει να αναφερθεί σε εικαστικές πρακτικές οι οποίες συμπεριλαμβάνουν εικαστική έρευνα και κατονομάζονται στους Δείκτες Επιτυχίας 3 (βλ. Α. Π., Βαθμίδα 3 και 4).

α) Διερευνούν ή ερευνούν εικαστικά **το πλαίσιο** ή έρευνα για την εικαστική πρακτική

β) ερευνούν τις εικαστικές **πρακτικές των άλλων** σε σχέση με το θέμα ή έρευνα **μέσα από την πρακτική των άλλων ή επαναπλαισίωση**

γ) Διερευνούν ή ερευνούν **υλικά και τεχνικές** ή έρευνα διαμέσου της εικαστικής πρακτικής

δ) Διερευνούν ή ερευνούν **υλικά και τεχνικές** ή έρευνα διαμέσου της εικαστικής πρακτικής

ε) Διερευνούν τις **εικαστικές πρακτικές των άλλων** σε σχέση με το θέμα ή έρευνα διαμέσου της εικαστικής πρακτικής

(Η κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με 2 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ Β

Ερώτηση 8 (Μονάδες 2)

Απάντηση: **Επαλληλία ή Επικάλυψη**

Ερώτηση 9 (Μονάδες 3)

- Λ** Αξιοποίηση διακοσμητικών στοιχείων στις συνθέσεις
- Ο** Παραμόρφωση των μορφών
- Λ** Χρήση της προοπτικής για την απόδοση του βάθους
- Λ** Ρεαλιστική απόδοση του θέματος
- Ο** Χρήση έντονων χρωματικών αντιθέσεων
- Ο** Επιδίωξη του καλλιτέχνη για πρόκληση έντονων συναισθημάτων στον θεατή
(Για κάθε Ορθό σημείο, 1 μονάδα)

Ερώτηση 10 (Μονάδες 3)

Ποιο μορφολογικό χαρακτηριστικό θέλει να τους διδάξει;

α) **Υφή** (1 μονάδα)

Εξηγήστε από τι επηρεάζεται οπτικά το χαρακτηριστικό αυτό:

β) επηρεάζεται από τη **θέση του φωτός** ως προς την επιφάνεια

και από την **έντασή του** (2 μονάδες)

Ερώτηση 11 (Μονάδες 4)

Η ερώτηση απαιτεί ενιαία απάντηση, δηλ. να κατονομαστούν τέσσερα **μορφολογικά στοιχεία** και μαζί **να δοθεί η επεξήγηση του καθενός**.

Αν δεν υπάρχει και η απαραίτητη επεξήγηση, βαθμολογείται με 0 .

Παράδειγμα:

Γραμμή: α) το είδος γραμμών που προκύπτει από την σκακιέρα (κάναβος) και τα πιόνια (νοητό εξωτερικό περίγραμμα) ή

β) Η νοητή πορεία των γραμμών που υποδηλοί και συνδέει τη διάταξη των πιονιών πάνω στη σκακιέρα.

Σχήμα: Τα σχήματα των πιονιών και τα σχήματα-σκιές που προκύπτουν από το φως. Ο όγκος των πιονιών (τρισδιάστατα)

Σημείο: Τα τοποθετημένα πιόνια στο χώρο σηματοδοτούν το στίγμα-σημείο, την οριοθέτησή τους μέσα στον χώρο

Τόνος: Η τοπική διαφορά φωτεινότητας ανάμεσα στα πιόνια ή στα τετράγωνα της σκακιέρας, ασχέτως με το φως στον χώρο

Αρνητικός και θετικός χώρος: Σύμφωνα με την τοποθέτηση των πιονιών, δημιουργείται κενό ανάμεσά τους και έτσι προκύπτει ο αρνητικός χώρος.

Και άλλα, εφόσον επεξηγηθούν .....

(1 μονάδα για κάθε μορφολογικό στοιχείο το οποίο επεξηγείται)

Ερώτηση 12 (Μονάδες 4)

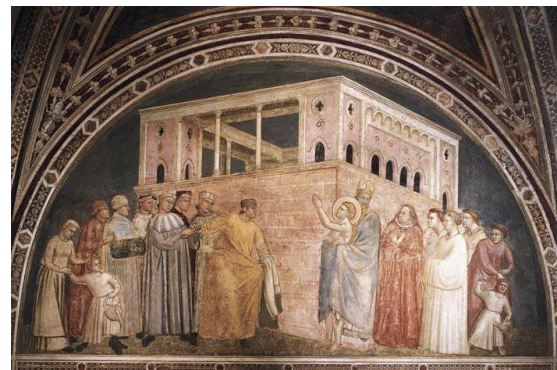
3

1

4

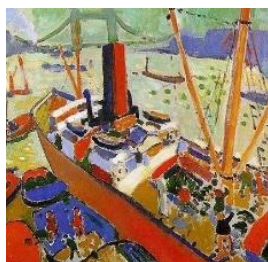
2

(1 μονάδα για κάθε ορθή απάντηση)

Ερώτηση 13 (Μονάδες 6)

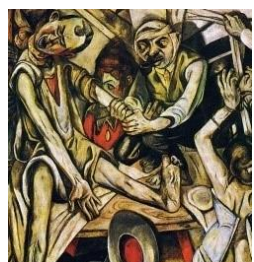
3

6

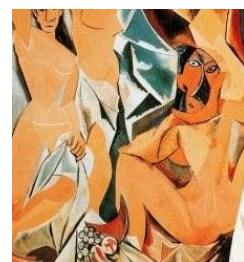
1

4

2

7

(1 μονάδα για κάθε ορθή απάντηση)

Ερώτηση 14 (Μονάδες 5)

- Η απάντηση του Κώστα θα μπορούσε να δημιουργήσει διασυνδέσεις με το περιεχόμενο του έργου και το πλαίσió του, δηλ. την εποχή της Αναγέννησης, όπου τα θέματα είχαν σχέση με τη Μυθολογία.
- Η απάντηση της Μαρίνας μπορεί να αξιοποιηθεί για τη σχέση της τέχνης με τη διαφήμιση.
- Η απάντηση του Γιώργου μάς δίνει την ευκαιρία να συζητήσουμε για το πώς οι καλλιτέχνες της Αναγέννησης ζωγράφιζαν τα μυθικά πρόσωπα. Ζωγράφιζαν τόσο εκ του φυσικού (από μοντέλο), όσο και από τη μνήμη-φαντασία (νοερές εικόνες).
- Η απάντηση του Αντρέα μπορεί να δώσει την αφορμή για συζήτηση γύρω από την έννοια του ωραίου και της πρότυπης ομορφιάς στην Αναγέννηση

(2,5 μονάδες για κάθε μία από δύο τεκμηριωμένες απαντήσεις)

ΜΕΡΟΣ Γ

Ερώτηση 15 (Μονάδες 2)

Είναι λανθασμένη. Έπρεπε να επιτρέψει αυτή την εναλλακτική πρακτική, καθώς το ζητούμενο δεν είναι ο τρόπος (χάρακας ή βελόνα ή άλλο), αλλά η σύγκριση των μεγεθών, ο υπολογισμός της αναλογίας.

Ερώτηση 16 (Μονάδες 6)

Διδακτικοί στόχοι - Οι μαθητές:		Δραστηριότητες / Παραδείγματα
A	Να παρατηρήσουν την προοπτική με ένα και δύο σημεία φυγής στο φυσικό / τεχνητό περιβάλλον	Αρ.: 2 6
B	Να περιγράψουν το φαινόμενο της προοπτικής ανακαλώντας στη μνήμη προσωπικές εμπειρίες	Αρ.: 1 4
Γ	Να αναγνωρίσουν την προοπτική στον δισδιάστατο σχεδιαστικό χώρο	Αρ.: 3 5

(Για κάθε ορθή απάντηση, 1 μονάδα)

Ερώτηση 17 (Μονάδες 4)

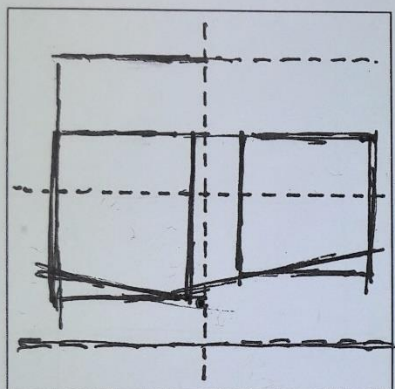
- α) Το μέγεθος στα πίσω αντικείμενα φαίνεται πιο μικρό
- β) Τα μπροστινά αντικείμενα δυνατόν να επικαλύπτουν τα πιο πίσω
- γ) Οι παράλληλες γραμμές συγκλίνουν στο βάθος, προς ένα σημείο (φυγής) στον ορίζοντα
- δ) Τα χρώματα στο βάθος ξεθωριάζουν/χάνουν την έντασή τους, λόγω της ατμοσφαιρικής προοπτικής

(Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με 1 μονάδα)

Ερώτηση 18 (Μονάδες 9)

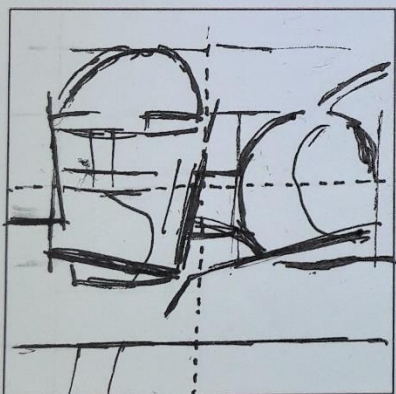
Βαθμολόγηση: **1,5 μονάδα για κάθε ορθό πεδίο** (τρία με σχεδιαστική λύση και τρία με κείμενο). Αποδεκτές και άλλες παρεμφερείς λύσεις, που περιέχουν παρόμοια μεθοδολογία.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΛΥΣΗ

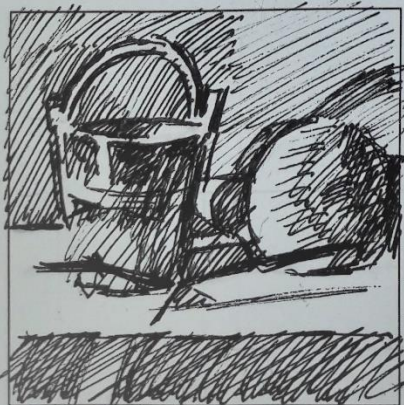
Στάδιο 1

1. Οργάνωση του σχεδιαστικού χώρου με άξονες (κάναβος).
2. Οριοθέτηση των αντικειμένων στον σχεδ. χώρο, ως προς το γενικό μήκος και ύψος που καταλαμβάνουν.

Στάδιο 2

Υπολογισμός των εσωτερικών αναλογιών στα επιμέρους στοιχεία.
Σχεδίασή τους γραμμικά, λαμβάνοντας υπ' όψη όχι μόνο τη δομή τους ως στερεά αλλά και το σχέδιο που δημιουργεί η φωτοσκίαση.

Στάδιο 3

Απόδοση της φωτοσκίασης με χρήση φωτεινών και σκοτεινών τόνων, για να αναδειχθούν οι όγκοι, το βάθος και ο χώρος.
Απόδοση της υφής.

Ερώτηση 19 (Μονάδες 8)

Το ορθό είναι το Δ

Ερώτηση 20 (Μονάδες 8)

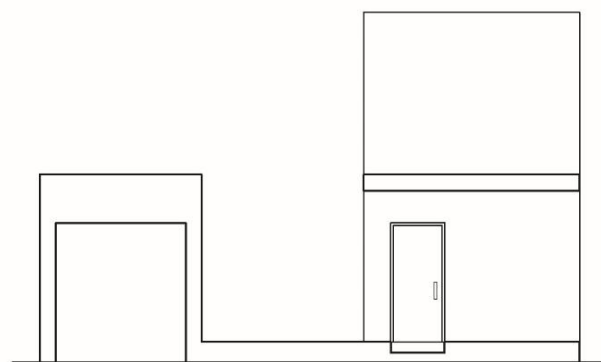
Αξιολογούνται:

α) η Γραμμογραφία (οι γραμμές ορθής προβολής και η γραμμή τομής του εδάφους)

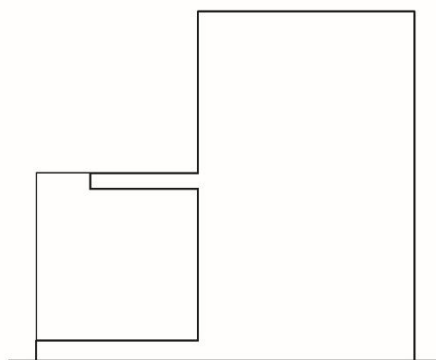
β) Τα Ύψη, τα οποία οφείλουν να έχουν, αναλογικά (συγκριτικά) μεταξύ τους, το ορθό μέγεθος και να αντιστοιχούν στις δύο όψεις, Πρόσοψη και Πλάγια

γ) Η απόδοση της Πρόσοψης και της Πλάγιας όψης (με αποδεκτές κάποιες αποκλίσεις υπολογισμού μεγέθους, κυρίως στα μήκη).

(η Λύση φαίνεται στην επόμενη σελίδα)

ΠΡΟΣΘΥΗ

ΠΛΑΓΙΑ ΘΥΗ